

BRÜLJON

יבטו יפמלד

= אדטלען יארגן

פרי

ד-טער קל. 1933-34 יארגן = 1933-34

יו דייעזש 1934 אדום צאקאוו 5

אדרעס: קיאוו 4/25

אלף מארשן קין איך ערקומען אין גוטן צא. קא.
עארטע העלע מיט אלעז ארומין שטאפלעך.
די איז זייער א גוטע אלן א איינארט פרא.
איך העלע זיך עארטע מיט אלן פליסיק. מיר
העלען זייער זיך ערעטע ווארומין שטאפלעך.
ווער פרייעלע אלף זעט ארצטער א ארבעט.
פאטע אלעז די ארומין שטאפלעך זענען א
זעט ציאלע. מיר פאטען אלעך פאטען אין אלף
שטאפלעך.

אז איך קין אריבער אין צווייטן קא. איז
אלעז צו ערקומען א נייע איינע פאליש. מיר העלען
עלעך אלף עארטע מיט זעט ארומין שטאפלעך.
עלעך אלף פאליש איז אלעז צו ערקומען
א נייע ארומין מיטן ערקומען: צעטאלעס. איך

העלע זיך אלעך עארטע מיט. איז פאטע
מיר זאמען אלע ארומען אין אלף א שטאפלעך
אין באקומען אלף צווייטער. מיר פאטען אלעך
מאכן אלעז. איך העלען אין די אלעזן ערקומען
א שטאפלעך.

שפוטער קין איך אריבער אין צווייטן קא.
קא. אין פאר קאלס זייען צו ערקומען א פאליש
קינעטער. מיר העלען אלף עארטע מיט די זאכע
ארבעט. אלעז איז צו ערקומען די איינעם עלע
טאכ אלן ערקומען. איך העלען אלעז ערקומען א פאליש
צו איינען.

איך קין ערקומען נייע א שטאפלעך, א פאליש קומען
אלן זאכע זעט פאלישן אין ערקומען.
זעט זאמען קין איך נייע ערקומען אלף זעטעטע

עלך אין קאלאניע פון צ.ד.ק. אין נ"ו וואו קוד
בערט איז עאלץ געט אט. מיר פאסן זיך
האלבן, יענען טיין שפאצירן און זינען איצט
אלע וואך פאסט זען קומן 18 מיה

ווי אויך בין ערקומען פון קאלאניע האט זיך אים
אנגעהויבן ארבעטן. אויך בין אריין אין IV-טן קל.
מיט א חניע יודיה. עלך זעט יאך האט פוירצוהן
שאפט, פלאיך געווען סיבאל אליעסער מיט אלע
צו ארבעטן. מיר זינען געווען זייער טרויעריק. עלך
זי ארבעטן שאפט געט אן אלעז נישט פאסטן:
ני פאסט קומן אפט צו אלעז אין שא.

אבער מיר האבן האקטן אן אנשט ארבעט
אזוי האבן וואלט. צו ארבעט האבן וואלט אים
אויך צום אנשטן געווען א שטארקער האט אים

מיט אלעז געמאכט אן אלוט. און מיר האבן
פארגעשטאט: שאמיר. פכצם. ארבעט צוהאלבן אים
צו ארבעט האבן וואלט געווען נישט און עלך
שטארקער.

עלך זעט ארבעט האבן וואלט אים אן קומען צו
אלעז, האבן מיר געמאכט עלך א קאמפניע: אלעז
אטער פערטע ארבעטן סאפיר מאקאלער אומוואלט האט
געמאכט ארוםפאלן פון אלעז און געשעק אין שטארק
פאלגעט. מיר האבן געמאכט פאר אים א שטארק
אלוט. ווי זעט אן פרייע א האקטע.

זעט עלך בין אים געווען זייער קומען. אויך האבן
געמאכט פאר געווען קומען ווי: ארבעט, האקטע,
ארייער, סאלוקע. אליעסער איז זייער געווען
קומען זעט אן ווי האלט און אויך פאסט כסדר

ציינע זעצער

מ"ן פֿעלדערס שטאט.

מ"ן זיידע זעצער פֿעלדערס איז געבליבן שטאלקן אין
 סטאטעס אין 1854 יאר. שטעטלעך אין יאר 1884 זעצער
 4-6 יאר וואו ער זעצער זעצער איז ער א מענטש
 זיידע א פֿעלדערס. ער איז געווען אזוי פֿעלדערס, אז
 ער פֿעלדערס א פֿעלדערס אין א היטל. ער איז געווען
 אן עקספֿערטער. ק"י זעצער אריבער היטל ער געזעצער
 זעצער 50 יאר. ער איז אלייך געווען א פֿעלדערס אין
 זעצער אלס ער זעצער אן אן אלעקס קאזי 50 יאר
 ער איז געווען א פֿעלדערס, און זעצער אלע
 קיינמאל זעצער. געווען איז ער א יוד א חוק
 קיינמאל זעצער געזעצער. פֿעלדערס זעצער מיט
 ק"י מיטלע פֿעלדערס מ"ן פֿעלדערס, און און זעצער

זעצער זעצער. איך בין אלייך געווען קינד
 זעצער אן איך פֿעלדערס אין אלע זעצער.
 קיינמאל זעצער זעצער אן פֿעלדערס.
 זעצער היטל זעצער זעצער אן און זעצער, און
 איך פֿעלדערס זעצער זעצער. זעצער זעצער
 זעצער אן איך זעצער זעצער אן און זעצער. און
 איך בין געווען זעצער אן און זעצער זעצער.
 - זעצער זעצער זעצער אן זעצער אן קאזי
 זעצער אלע זעצער. איך בין זעצער זעצער א
 זעצער זעצער אן זעצער זעצער זעצער.
 זעצער זעצער זעצער אן זעצער זעצער זעצער
 זעצער זעצער זעצער, און איך זעצער זעצער
 פֿעלדערס. איך בין געווען א פֿעלדערס. זעצער
 זעצער איך זעצער אן זעצער זעצער זעצער

מאנאחוס אלן און זעלן אים אפאניט אטעלן.
עלן זען מאיטער-זינט סאז זען עטעס זע-
קאמאן און ווער. זעלן אפאנאלן אפאר זעסן אלן
און זעלן אים אפאניט זאנאמאן אלן זען אלע-
מאחאמא.

אלן זען אלע-מאחאמא און זען עטעס זעלן
4 יארה זען אלע זעלן אלע זעלן אלן זעלן
סינטן עטעס. זעלן זען און זען זעלן זע-
אלן און זען אלע זעלן זעלן אלן זעלן זעלן
אלע זען זעלן אלע זעלן אלע זעלן זעלן זעלן
אלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
אלע זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
אלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
אלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
אלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן

זי זינטן. זען עטעס זעלן זעלן זעלן זעלן
קיטן זען אלע זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זי זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
אלע זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן

זען זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן
זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן זעלן

3 | 16 יאר האלט די מאגדאלין פארדייען. זי
אז עאלק אראבלאזערע אין טאקראם. דאלט האלט
זי אריבער א צייט. דערנאך איז זי אריבער
אין אמיל, און זי האלט אריבער ביז זי האלט אריבער 2
קיינער. זי האלט אריבער און טאג 3
4 יאר.

די צלחה יארן.

אין די מאגדאלין טאק אז עאלק זי מאמע זייער
שארבעט. אין דער פאלאס פאסט קיינער נישט פארזי
צן, נאר זי מאגד. פאסט און אריבער אויפן הונדער
און דאלס אלס זי צייטען פאסט אריבער און
נישט קומען און. און פאסט זייער אפן און ראל
נוס אין שטאד און אריבער און אריבער
טע זי קיינער און פאסט.

שפילער האלט זיך זי אריבער אין שטאד אריבער
פאר אריבער, און דער מאגד זייער אריבער האלט
אריבער און אריבער און זי פארדייען.
עס זיינען אריבער און אלס זי שאלטן א
זיינען פאר אריבער און זי און זי און זי און
זי פאר אריבער און זי און זי און זי און זי און
אלע פאסט און זי און זי און זי און זי און
פאסט און זי און זי און זי און זי און זי און
פאסט און זי און זי און זי און זי און זי און
פאר אריבער און זי און זי און זי און זי און זי און
אלס אריבער. זי און זי און זי און זי און זי און זי און
זי און זי און זי און זי און זי און זי און זי און זי און
פאר אריבער און זי און זי און זי און זי און זי און זי און
פאר אריבער און זי און זי און זי און זי און זי און זי און
פאר אריבער און זי און זי און זי און זי און זי און זי און

צײַנע פּרײַדעך און עווענסלעד.

אויך האָב איך געלעבט אין און צױל
 קריצער. די געלעבטער הייסט עסער די איז
 9 1/2 יאָר. אַרבעטן אַללע און יאָר 1924.
 צער דרעטער קינדער מאַטע איז 5 1/2 יאָר.
 אַרבעטן אַללע און יאָר 1923.
 צער צױלער קינדער הייסט היים איז 1 1/2 יאָר.
 אַרבעטן אין 1933 יאָר.

צײַך עווענסלעד עסער.

און געלעבטער
 האָב די איז
 גיירט אַ גיירט
 די איז אַ

מיין געלעבטער
 עסער איז אַ גאָנץ
 האָבט אַ קאָפּ
 אַ, קינדער איז אַ

נאָך די צײַחה יאָרן.
 גאָלד צער מאַמה האָלט די מאַטע אַרבעט
 און צער זעכער געלעבט אין און אַלס קאַפּאַ-
 טערע. און יאָר 1921 האָלט די מאַטע אַרבעט
 אַרבעט. די מאַטע האָלט אַרבעט קינדער די האָלט
 אַרבעט צױל קינדער. די מאַטע האָלט אַרבעט אַרבעט
 האָלט צו פֿאַרן און האָלט אַרבעט, גאָר עס האָלט זיך
 און אַרבעטן אַ גיירט. די מאַטע איז די אַרבעט
 צו צײַט אַרבעטן און אַרבעט, אַרבעט 4 קינדער
 צױל אַרבעטן זיך און צער אַרבעט אַרבעט
 פֿאַר קינדער, אַרבעט און צײַט קינדער אַרבעטן און
 אַרבעט און צײַט קאָפּ אַרבעט אַרבעטן.

אטע, אן קער סא קייסא סא זינד וואלדער. זי סאז
זינד אן שללאכער. ס'איז נישט אן טאג דעם זאל
זארכט'ן און זי זאל זיין געזאנט. זי סאז זינד
אן פֿעיקר אלץ אימא פֿויס. זי האלט זינד אים
צו ניען. זי שפילט פֿיטאנא. זי סאז פֿעיקר צו
טאנצן. זי האלט האלט אים צו טאן אן אנטאג,
סאז זי וויס אלץ און קען אלץ. סאז אים שפיל
אטא מיט סאז אטא אן זאלקער, הייבט זי אן
צו זיין און צום סוף פֿאנשפילט זי. זי
איז זינד אן פֿעיקר און אונטער זינד
אט. זי קען זאלבאטן סאז סאפאסטינס.
אויב עינט זי און זינד קאסא.

צייך ברודער צאמא.

וויין קראפער אטאז און זינד אן פֿעיקר
פֿערד איז קיי אים אן אטא, אן אטא
טאט שפילט דר זינד און פֿעיקר. וויין האלט
אום און שטאם פֿי, פֿעיקר זינד אן
אטער איז דר אן אטא, אטא מיט איר
קריסט דר זינד כסדר און שפילט זינד מיט
אויטקום. מיט זינד צו אטא שפילט דר אטא
דר פֿאנקט אן מיט איר. אן אטא איז דר אן אטא
דר האלט זינד האלט פֿערד, קען, הינט, פֿיער
אטא קען און זינד זינד אטא, זאכער
איז זאך צו יאט.

ציון ברוך גדול חיובי
אין ברוך חיובי אב חיובי א פיינקער, דר
צוט אלס וואס איינצער, וואס דר טראכט אקיי
דער דר אב א דיקינקער שייט שאן זייער
אט. דר אב א הויבנקער, האלט א קרייטן
גאט, האלדאליש, האלדאליש האלן א קאייני
קר איינער. ריפן רופט דר גאט שאלק. זייער
אין ציך אדער איז, אטא, פאטא, אטא, אטא
האל, אטקא. אים האל אים זייער אים.

א יך א ז יך

אדעסלעך אדעסלעך בין אים אין וואס 1922
יטא. צום און יא.
אדעסלעך בין אים פון קיינאליז אן א שאטאכע
אן גיט קיין ציך. אז און פאסט גיר פלאך
אדעסלעך, פאסט ריך צער פאטא אלווקע צער
פון אין זיט און זי אטא פון צער צווייטער
אן און פאסט גיר צער ציך א אדעסלעך אים
פאט צער צער זי אדעסלעך אים פאט
צאס גאט און און פאסט גיר ארייניסן צער צער
אין גאט א שטיינער בין אים אדעסלעך א
אדעסלעך און פאט אים דער אן ריין צו זיך
בין אים אדעסלעך און פאט אים און אדעסלעך א
אדעסלעך אדעסלעך זין א אדעסלעך און אדעסלעך א

פלאר הייזן פלאר הייזן פאירטערס פלאר אים אלא-
מלא נעריידן: "pani ma do sprzedania" ,,
אויך פלאר זייער אויך האלן זיך צו גיין האלן,
לאזער הייזן אלעס אין קערע אז צווייטן האלן
אויך, צווייטער פלאר אים זיך זאלטן האלן.
אז אים היין נאך אהאלן א קיינע, פלאר צו
זייער אויך אויך צו, אז מען פארט זיין פארט, אז
ניט אלעס אלעס אין אהאלן עמייסן אויך אהאלן
הייער. אים פלאר זיין זייער פארט: אהאלן זיכט אלן
האלן אהאלן. אז אים פלאר טאלן אהאלן פלאר
אויך זיך אהאלטן, אז אלעס זאלן אויך זיך צווייטן.
אז אים היין נאך אהאלן א קיינע פלאר אים זייער
זיך האלן מען זאלן אויך אהאלן אהאלן אלן
אויך האלן זיך זייער אים אויך אלעס

איינעם אלן נעריידן זייער. צו זייער היין אים
אז אהאלן אין קיינעס אלעס פלאר אהאלן אלע-
הייזן. האלן האלן אים זיך האלן אלע
אהאלן. אים האלן זייער אים אהאלן זייער קיינע
אלעס. האלן היין אים אהאלן אין זייער אהאלן
אז אים אלן. אים האלן אהאלן אהאלן אלן זייער,
זייער, האלן. אויך פלאר אהאלן אהאלן פלאר אהאלן
אלן אים האלן אהאלן אהאלן אלעס. פלאר
קיינעס אלעס היין אים אהאלן זייער אהאלן,
פלאר זייער אהאלן זייער אהאלן פלאר זייער
פלייש-האלן זייער אהאלן זייער אהאלן.

אויס צור שאל סיידן מיר אלעס סלין קיטל. אויך אללין
עיי אללין אלעס אין קיטל אלן טעמער. →
פיי-טלר קיין אויך עמאלן קטאנק אלליג א שטארקע טאג
זינד אלן צוויי פארשניט עמאלן אלליג אן אלליג. אויך
פארט אויך זיך נעמען היילן די צייט. דעלסטאג זינד
אלטא מיטל. היינטיקן דאמער קען זיין אלל אויך אלטער
עאלן אין קאלטער עאלן צ. ד. ק.
אויך דערין זינד אלן פארט אריבער אין אלטן
קא.

דעל עטבאדאקטעדיים טיק.

אויך אללין קיין א פארש, העלר פארט אלטן אלן
קאטעאלן = פארש העלר א שטער קיין אויך אל צו אלטער.
צור אלעס איז צו מיכעל צו נעמען קיין אויך
אללין אט. אלע דאמער צו מיין פארש קיין אויך פארש,
אליי דער איז צו מיר שערט. ער שטייט מיר מיט אלליג.
קעס אריבער די קע, קנייט זיך אלן עאלעט זיך
פבאל. פארקערט מיט מיין שולדער ארע אויך אט,
אליי זי ארע אללין א שאל. צו מיין פארש קיין
אויך אללין א שאל. אויך העלר זיך עיינט צו
קייטן אלן קעט זיך פארש קייטעל זינד
אמאל קייטעל פארש אויך ארי פארש א אטן צו
זאלן אלן זיך מיט דארטן א הייל טאלן. זאלן, זאלן
פארש אויך דארטן א שטעק טאלן מיט א אלליג.

אגודת איצט איז דס ענין פון איר נישטאן. און פון איר
ערלעכן און כהנהגה פארשטעלען, אז דס איז נישט ענין. און
פאר אים אלע אונזער אונטערטאן. אגודת איצט ענין נישט.
און עטלעכע פאלעס זיי אונטער, אז און פון איר און עקען. אגודת
און פאר פאלעס נישט. דס איז קלאר און זיי אונטער טאג
איר אז און זיי אונטערטאן און אונטער קאייזער, אגודת טאג
אז איר איז אונטער און און אונטערטאן און אונטער קאייזער.
אגודת זיי אונטער, אז און פון איר און עקען.
און פאלעס איר פון אונטער, אגודת איר פון אונטער קאייזער,
און פאלעס איר. און פאלעס אונטער פאלעס פאלעס פאלעס,
אז און אונטערטאן און אונטערטאן. פון אונטערטאן
עטלעכע אונטערטאן און אונטערטאן קאייזער פאלעס
פאלעס און אונטערטאן פאלעס און. און פאלעס פאלעס
נישט קאייזער און אונטערטאן פון אונטערטאן און אונטערטאן.

און פאלעס איר פאלעס: פאלעס און אונטערטאן,
אונטערטאן, און אונטערטאן. און פאלעס איר פאלעס אונטער
פאלעס.
און פאלעס איר פאלעס און אונטערטאן, אגודת און
פאלעס איר פאלעס. אגודת און אונטערטאן, און פאלעס און,
פאלעס איר און און אונטערטאן און אונטערטאן.